

พุทธวคฺคคุณณา (มยา วุจฺจเต)

๑. มารธิตาวตฺถ. (๑๔๘)

"ยสฺส ชิตนฺติ อิมํ ธมฺมเทสนํ สตฺถา โพธิมณฺฑา วิหรนฺ
โต มารธิตโร อารพฺภ กเถสิ.

เทสนํ ปน สวตฺถิยํ สมฺมจฺจาเปตฺวา ปุณฺ กุรฺรณฺเจ มาคนฺทีย-
พฺราหฺมณสฺส กเถสิ.

กุรฺรณฺเจ กิร มาคนฺทียพฺราหฺมณสฺส ธิตา มาคนฺทียาเยว
นาม อโหสิ อุตฺตมรูปธฺรา.

ตํ(...) ปุณฺญยมาณา อนेกพฺราหฺมณมหาสาธา เจว ขตฺติยมหาสา
ธา จ "ธิตโร โน เทตฺถติ(ธฺาปนเหตุกํ) มาคนฺทียสฺส (สาสนํ) ปหิณฺสี.

โสปี "น ตุมฺहे มยฺหํ ธิตู อนฺุจฺฉวิกา(อตฺถ)ติ สพฺเพ ปฏิกฺขิปีเยว.

อเถกทิวสํ สตฺถา ปจฺจุสสมเย โลกํ โวลเณโต อตฺตโน ฌาณ
ชาลสฺส อนฺโต ปวิฏฺฐํ มาคนฺทีย- พฺราหฺมณํ ทิสฺวา "กํ นุ โข ภวิส
สตีติ อุปฺปาเรนโต พฺราหฺมณสฺส จ พฺราหฺมณียา จ ตินฺณํ มค
คพลานํ อุปนิสฺสยํ อทฺทส.

พฺราหฺมโณปี พหิกาเม นิพฺพุธํ อคฺคํ ปริจฺรติ. สตฺถา ปา
โตว ปตฺตจิวฺรมาทาย ตํ จานํ อคฺมาสิ.

พฺราหฺมโณ สตฺถุ รูปสิรี โอลเณโต "อิมสฺมี โลเก อิมินา สทิ
โส ปุริโส นาม นตฺถิ, อयํ มยฺหํ ธิตู อนฺุจฺฉวิก(โหติ), อิมสฺส ธิตฺร
° ทสฺสามีติ จินฺเตตฺวา สตฺถารํ อาห "สมณ มม เอกา ธี
ตา อตฺถิ, อหํ ตสฺสา อนฺุจฺฉวิกํ ปุริสํ อปสฺสนโต ตํ(...) น กสฺส
จิ อทาสี, ตวํ ปนสฺสา อนฺุจฺฉวิก(อสิ), อหํ เต ธิตโร ปาทปริจฺจาริก
° กตฺวา ทาตฺถกาโม(อมฺหิ); ยาว นํ อาเนมิ, ตาว อิเธว ติฏฺฐาหิ

โครงการพัฒนาบทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลี

ติ. สตถา ตสฺส กถํ สุตฺวา เนว อภินนฺทิตฺวา น ปฏิกุโณสิ. พฺราหฺม
โณปิ เกหํ คนฺตฺวา พฺราหฺมณํ อาท "โกติ อชฺช เม อิตฺถํ อนฺนํ
วิโก ปุริโส ทิฏฺฐโ, ตสฺส นํ ทสฺสามาติ อิตฺถํ อลงฺการาเปต
วา อาทาย พฺราหฺมณฺยา สทฺธิํ ตํ จานํ อคฺมาสิ.

มหาชโนปิ กุตุหฺลชาโต นิภฺขมิ. สตถา พฺราหฺมณฺเนว วุตฺตญฺจ
าเน อญฺจตฺวา ตตฺถ ปทเจตฺยํ ทสฺเสตฺวา อญฺญสฺมํ จาเน อญฺจ
าสิ. พุทฺธานํ กิร ปทเจตฺยํ "อิทํ(....) อสุโก นาม ปสฺสตุติ อธิญฺจ
หิตฺวา อภฺกนฺตญฺจาเนยฺว ปญฺญาติ. เสสฺสฺจาเน ตํ(.....) ปสฺสน
โต นาม นตฺถิ.

พฺราหฺมโณ อตฺตนา สทฺธิํ คจฺจนานาย พฺราหฺมณฺยา "กหํ โสติ
ปฺปฺนฺโ, "อิมสฺมํ จาเน ติฏฺฐาหิํติ ตํ อวจฺนฺติ โอลฺเลนฺโต ปทวฺลยช
° ทิสฺวา "อิทมฺสฺส ปทนฺติ ทสฺเสสิ.

สา ลกฺขณมนฺตกุสฺลตฺยา "น อิทํ พฺราหฺมณ กามโกคิโน ปทน
ติ วตฺวา, พฺราหฺมณฺเนว "โกติ ตวํ อุตฺทกจฺญิมฺหิ สสฺสุมารํ ปสฺสสิ,
มยา โส [สมฺโณ] อิตฺถํ เต ทสฺสามิํติ วุตฺโต, เตนํปิ เม (วจฺนํ) อธิว
สิตนฺติ วุตฺเต, "พฺราหฺมณ กิณฺจาปี ตวํ เอวํ วเทสิ, อิทํ ปน นิภ
กิเลสฺสฺเสว

ปทนฺติ วตฺวา อิมํ คาคฺมาห

"รตฺตสฺส(.....) หิ อุกฺกุฏฺกํ ปทํ ภเว,

ทฺฏฺจสฺส(.....) โหติ สหฺสาณุปฺพิตํ,

มุพฺพหฺสฺส(.....) โหติ อวกทฺตฺมิตํ ปทํ,

วิวฺจฺจนทฺส(....) อิทมฺหิํสํ (อิทํ- อิทํ) ปทนฺติ.